

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

06-01-2026 11:00 - 13:15

Rådmandens kontor, Rådhuset

Information: Thomas Medom
Tanja Nyborg
Helle Bach Lauridsen
Nikolaj Harbjerg
Anders Rosenkrands Ohrt
Rasmus Ellermann-Aarslev
Rasmus Rosendahl Brink Graff
Morten Korsgaard Kristensen,

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Status på Dagtilbud for alle efter 2 år med kompetenceudvikling i dagtilbuddene (SH og MKK)	2
Beslutning for Punkt 2: Status på Dagtilbud for alle efter 2 år med kompetenceudvikling i dagtilbuddene (SH og MKK)	2
Punkt 3: Eventuelt	4
Beslutning for Punkt 3: Eventuelt	4

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

16-12-2025 11:00 - 13:15

Rådmandens kontor, Rådhuset

Information: Thomas Medom

Tanja Nyborg

Helle Bach Lauridsen

Nikolaj Harbjerg

Rasmus Ellermann-Aarslev

Susanne Holst

Jette Bjørn Hansen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Orientering om fordeling af midler til forlængelse af arbejdet med omstillingsplanen (HBL)	1
Beslutning for Punkt 2: Orientering om fordeling af midler til forlængelse af arbejdet med omstillingsplanen (HBL)	1
Punkt 3: Midlertidigt tilbud til Kaløvigskolens målgruppe (NH)	1
Beslutning for Punkt 3: Midlertidigt tilbud til Kaløvigskolens målgruppe (NH)	2
Punkt 4: Forberedelse af kommende byrådsmøde	3
Beslutning for Punkt 4: Forberedelse af kommende byrådsmøde	3
Punkt 5: Eventuelt	3
Beslutning for Punkt 5: Eventuelt	3

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: Orientering om fordeling af midler til forlængelse af arbejdet med omstillingsplanen (HBL)

Tid: 10 minutter. Deltagere: Patrick Larsen.

Beslutning for Punkt 2: Orientering om fordeling af midler til forlængelse af arbejdet med omstillingsplanen (HBL)

Patrick Larsen deltog.

Under punktet 'Udmøntning af budgetændringer pba. Budgetforliget' blev det på rådmandsmødet den 21. oktober 2025 besluttet, at der udarbejdes en separat indstilling til chefteamet vedr. forlængelsen af midlerne til omstillingsplanen. Mere konkret 50 millioner i engangsmidler i 2029 samt 5 millioner fra selvbudgetteringsmidlerne afsat til understøttelse af skolernes arbejde med lokal praksisudvikling. Indstillingen til chefteamet blev udarbejdet med inddragelse af børn- og ungecheferne på skoleområdet samt Budget og Regnskab.

Chefteamet tiltrådte nedenstående indstillingspunkter, som rådmanden orienteres om:

1. at midlerne fra omstillingsplanen følger tidligere besluttet fordelingsnøgle og derfor fordeles på følgende måde:
 - "Frie midler" til lokale investeringer på egen skole: 34.134.832 kr.
 - Midler øremærket skolernes arbejde med Lokal praksisudvikling 13.483.146 kr.
 - Central understøttelse 2.382.022
 - I alt 50.000.000
2. at der – inklusiv selvbudgetteringsmidlerne til lokal praksisudvikling – øremærkes 18.483.146 kr. til skolernes arbejde med lokal praksisudvikling i skoleåret 2027/28.

Beslutninger

Ad 1) Den foreslåede fordeling af midler til lokale investeringer, lokal praksisudvikling og central understøttelse blev godkendt.

Ad 2) Det blev godkendt, at der øremærkes midler til skolerne til lokal praksisudvikling i skoleåret 2027/28.

HBL følger op.

Punkt 3: Midlertidigt tilbud til Kaløvigskolens målgruppe (NH)

Tid: 10 minutter. Deltagere: Ninna Elisabeth Holm og Ole Jeppesen

Beslutning for Punkt 3: Midlertidigt tilbud til Kaløvigskolens målgruppe (NH)

Ninna Elisabeth Holm og Ole Jeppesen deltog.

Forvaltningschef Nikolaj Harbjerg har sat forslaget på dagsorden med henblik på at oprette et midlertidigt tilbud til Kaløvigskolens målgruppe, indtil Elev Skole står klar 1. august 2027. Det midlertidige tilbud skal dels bruges til de elever, der afventer en plads, og dels til de elever der står til at forlade Kaløvigskolen efter 6. klasse.

Det indstilles,

1. at der oprettes et midlertidige tilbud for Kaløvigskolens målgruppe på Skovager 4 med opstart 1. marts 2026
2. at der oprettes en specialklasse med plads til 6 elever pr. 1 marts 2026 og yderligere en specialklasse med plads til 6 elever pr. 1. august 2026
3. at udgifterne til anlæg/etablering (450.000 kr.) og bygningsdriftsudgifter (550.000 kr. for perioden fra 1. marts 2026 til 31. juli 2027) finansieres via AB-bevillingen (anlægsbevilling hos MTM) afsat til nybygning og vedligeholdelse vedr. specialklasser- og specialdagtilbudskapacitet
4. at udgiften til etableringsomkostninger ift. pædagogiske materialer (20.000 kr.) finansieres internt i MBU
5. at udgiften til oprettelse af to specialklasser (1,9 mio. kr.) finansieres via det samlede budget til specialområdet for skolerne, hvilket betyder, at betalingsbudgettet nedsættes tilsvarende

Bemærkninger

Der skal udarbejdes en dialog- og kommunikationsplan i forhold til lokalområdet, hvor det midlertidige tilbud oprettes.

Der skal være dialog med Kaløvigskolen om, hvilke klasser der skal være på den nye matrikel.

Beslutninger

At 1) Det blev godkendt, at der oprettes et midlertidige tilbud for Kaløvigskolens målgruppe på Skovager 4 med opstart 1. marts 2026.

Ad 2) Det blev godkendt, at der oprettes en specialklasse med plads til 6 elever pr. 1 marts 2026 og yderligere en specialklasse med plads til 6 elever pr. 1. august 2026.

Ad 3) Det blev godkendt, at udgifterne til anlæg/etablering (450.000 kr.) og bygningsdriftsudgifter (550.000 kr. for perioden fra 1. marts 2026 til 31. juli 2027) finansieres via AB-bevillingen (anlægsbevilling hos MTM) afsat til nybygning og vedligeholdelse vedr. specialklasser- og specialdagtilbudskapacitet.

Ad 4) Det blev godkendt, at udgiften til etableringsomkostninger ift. pædagogiske materialer (20.000 kr.) finansieres internt i MBU.

Ad 5) Det blev godkendt, at udgiften til oprettelse af to specialklasser (1,9 mio. kr.) finansieres via det samlede budget til specialområdet for skolerne, hvilket betyder, at betalingsbudgettet nedsættes tilsvarende.

NH følger op.

Punkt 4: Forberedelse af kommende byrådsmøde

Beslutning for Punkt 4: Forberedelse af kommende byrådsmøde

Intet.

Punkt 5: Eventuelt

Beslutning for Punkt 5: Eventuelt

Intet.

Punkt 2: Status på Dagtilbud for alle efter 2 år med kompetenceudvikling i dagtilbuddene (SH og MKK)

Tid: 20 minutter

Deltager: Charlotte Mariane Buchhave

Beslutning for Punkt 2: Status på Dagtilbud for alle efter 2 år med kompetenceudvikling i dagtilbuddene (SH og MKK)

Charlotte Mariane Buchhave deltog.

I perioden 2024–2026 gennemfører alle dagtilbud et forløb med praksisnær kompetenceudvikling under overskriften Dagtilbud for alle. Chefteamet har sat punktet på dagsordenen med henblik på, at rådmanden tager statusoplægget til efterretning og vurderer, hvordan det nye Børn og Unge-udvalg bliver præsenteret for det set i relation til arbejdet med Bredere Børnefællesskaber.

Det indstilles, at rådmanden:

1. Tager statusoplægget til efterretning.
1. Tager stilling til, hvordan det nye Børn og Unge-udvalg præsenteres for oplægget set i relation til Bredere Børnefællesskaber.

Charlotte Mariane Buchhave gennemgik status ved præsentation af slides.

Bemærkninger

Den politiske beslutning om kompetenceudviklingen med afsatte midler og tidshorisont som en samlet indsats i flere spor skal tilføjes til oplægget. Herunder tydeliggørelse af situationsbilledet, hvor der med kompetenceudviklingen sikres at der er de rette kompetencer til at håndtere forandringer i børnegrupper.

Beslutninger

Ad 1) Status på erfaringsopsamling efter to år med praksisnær kompetenceudvikling i dagtilbuddene blev taget til efterretning. Oplægget skal suppleres med en beskrivelse af den politiske beslutning om kompetenceudviklingen, herunder afsatte midler, tidshorisont og indsatsens flere spor. Det skal også tydeliggøres, at formålet er at sikre de rette kompetencer til at håndtere forandringer i børnegrupper.

Ad 2) Besluttet at oplægget afventer præsentation på udvalgsmøde til efter KL-Topmøde. Oplægget skal kobles med en bredere introduktion og rammesætning for dagtilbudsområdet.

HBL følger op.

Beslutningsmemo til rådmanden med status på Dagtilbud for alle - kompetenceudvikling i alle dagtilbud

4. december 2025
Side 1 af 2

Beslutningsmemo

Emne **2. status på Dagtilbud for alle**
Til Rådmand Thomas Medom

Børn og Unge
Pædagogik, Organisation og
Sundhed
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Chefteamet har sat punktet på dagsordenen med henblik på, at rådmanden tager statusoplægget til efterretning og vurderer, hvordan det nye Børn og Unge udvalg bliver præsenteret for det set i relation til arbejdet med Brede Børnefællesskaber.

PUF Dagtilbud
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 85 56 91

Baggrund

I perioden 2024–2026 gennemfører alle dagtilbud et forløb med praksisnær kompetenceudvikling under overskriften *Dagtilbud for alle*. Forløbet er en del af arbejdet med *Brede børnefællesskaber* og har som mål at øge deltagelsesmulighederne for alle børn.

Sag: EMN-2025-013768
Dokumentnummer:
15438159

Kompetenceudviklingen understøtter kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer og styrker brugen af specialpædagogiske principper. Den foregår praksisnært som aktionslæring i et samarbejde mellem ledere og medarbejdere i dagtilbuddene samt konsulenter fra PPR og PUF. Forløbet tager afsæt i lokal praksis, data fra tilsyn og samarbejdet med PPR. Hvert dagtilbud deltager i et samlet forløb over seks måneder, før der er opfølgingsbesøg med støtte fra konsulenter. Efterfølgende understøttes forankring af kompetenceudviklingen systematisk i ledelseslinjen.

Sagsbehandler:
Charlotte Mariane Buchhave

Der er udarbejdet en indsats teori, som beskriver de konkrete tiltag, milepæle/trin på vejen og ønskede resultater på både kort og lang sigt. Pædagogiske ledere og medarbejdere giver løbende systematisk respons gennem surveys og i samarbejde med konsulenter og BU-chefer. Responsen anvendes både til at justere ledelsen og tilpasningen af enkelte elementer i dagtilbuddenes arbejde med kompetenceudviklingen, og den indgår samlet som datasæt i relation til indsats teorien.

Status december 2025

I januar 2025 havde en tredjedel af dagtilbuddene gennemført forløbet *Dagtilbud for alle*. Chefteamet og rådmanden fik på dette tidspunkt en status på arbejdet og det foreløbige udbytte.

4. december 2025
Side 2 af 2

Ved udgangen af 2025 har omtrent to tredjedele af dagtilbuddene gennemført kompetenceudviklingen. Der er igen udarbejdet en status, bilag 1 til dette memo.

Der udarbejdes en endelig evaluering i starten af 2027, når alle dagtilbud har afsluttet forløbet og efterfølgende arbejder med forankring.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles, at rådmanden:

- Tager statusoplægget til efterretning.
- Tager stilling til, hvordan det nye Børn- og udvalg præsenteres for oplægget set i relation til Bredere Børnefællesskaber.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Statusoplægget indebærer ingen ændringer.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Der er ingen økonomiske konsekvenser af statusoplægget.

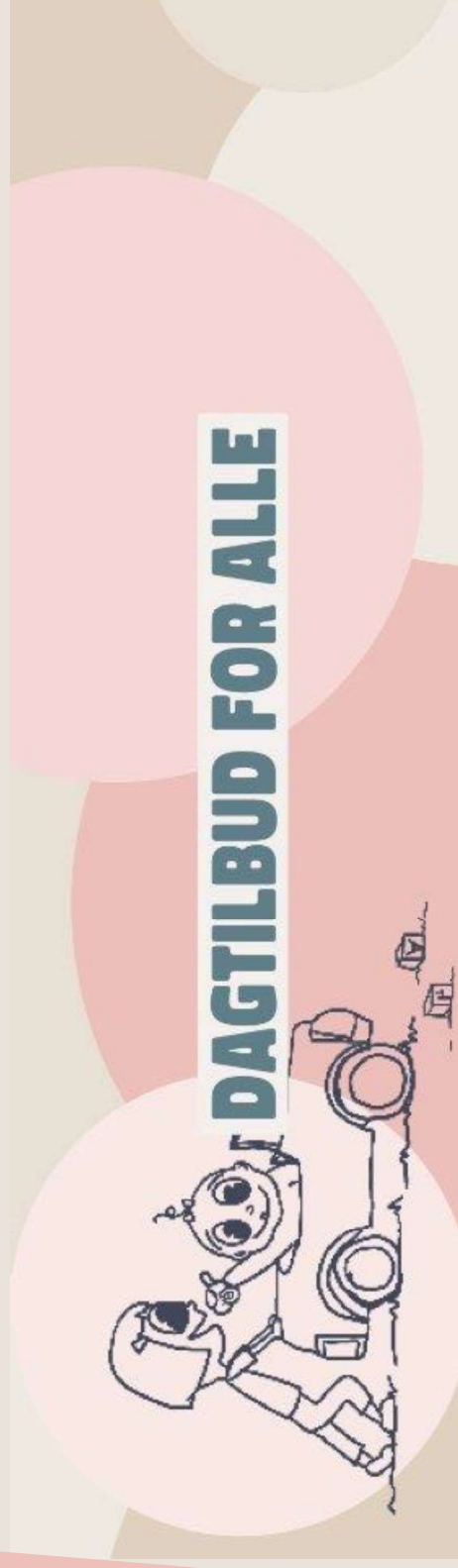
Der er tildelt midler til arbejdet med kompetenceudviklingen fra budgetforliget til indsatserne i Bredere Børnefællesskaber. Alle dagtilbud tildeles efterfølgende midler til arbejdet med forankring af kompetenceudviklingen med midler fra Omstillingsplanen og Budget 2026-2029.

5. Videre proces og kommunikation

Alle ledere på dagtilbudsområdet bliver præsenteret for statusoplægget den 11. december 2025.

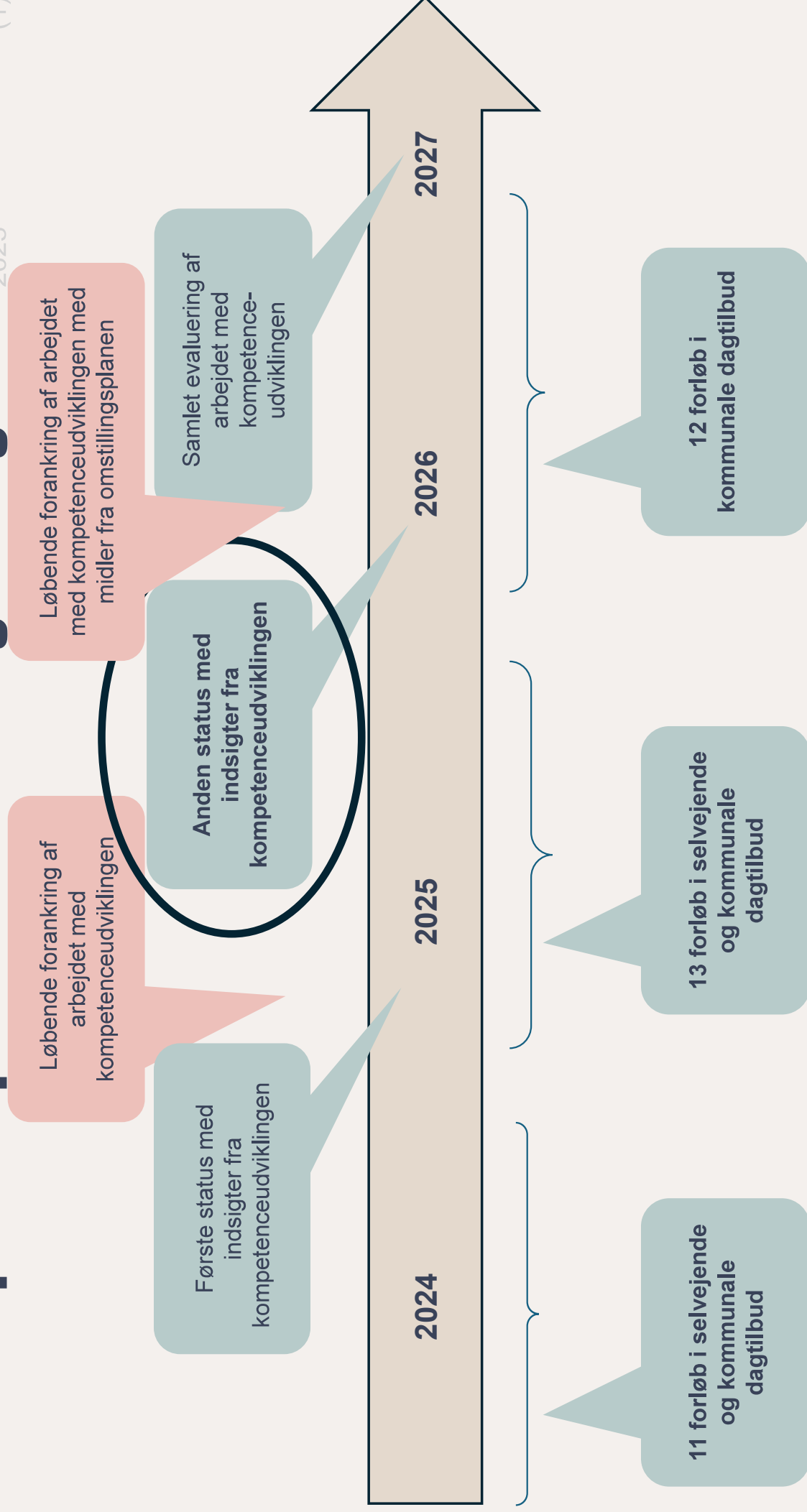
2. Status på arbejdet med praksisnær kompetenceudvikling i alle dagtilbud December 2025

Erfaringsopsamling
efter 2 år med
kompetenceudviklingen

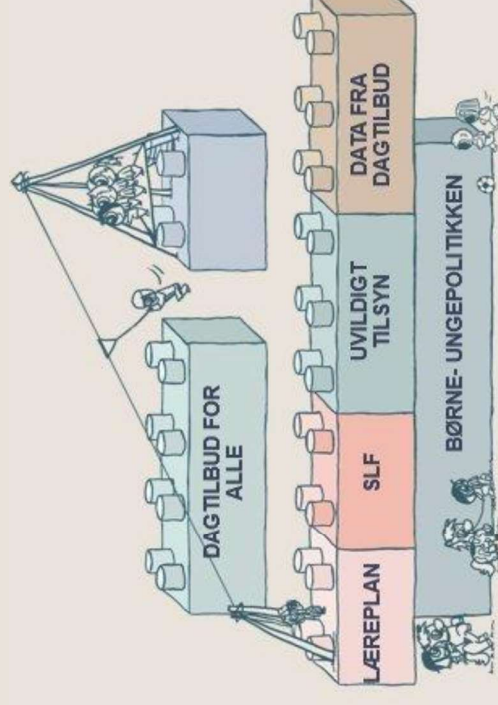
Status på kompetenceudviklingen Dagtilbud for alle

Punkt 2, Bilag 2: Bilag med status på dagtilbud for alle 2023 (1).pdf

Mål med statusoplægget

- At give indblik i status på arbejdet med kompetenceudviklingen i dagtilbuddene med eksempler fra praksis.
- At give indblik i overordnede tendenser fra ledere og medarbejderes respons på arbejdet med kompetenceudviklingen i dagtilbuddene.
- At give indblik med konkrete eksempler fra arbejdet med og forankringen af kompetenceudviklingen samt tegn hos børnene.
- At pege på foreløbige tegn på, om Dagtilbud for alle bidrager til det løbende arbejde med kvaliteten og alle børns deltagelsesmuligheder.

Datagrundlag

- Surveys med respons på arbejdet med kompetenceudviklingen fra pædagogiske ledere og medarbejdere i dagtilbuddene. Denne gang med data 12 måneder efter opstart.
- Konkret input fra dagtilbuddene om deres løbende arbejde med Dagtilbud for alle
- Kvalitetsvurderinger og observationer ved det uvildige tilsyn
- Segreringstal ved skolestart
- Erfaringer fra dagtilbudsledere, BU-Chefer og konsulenter fra PPR og PUF, der understøtter Dagtilbud for alle.

Dagtilbud for alle

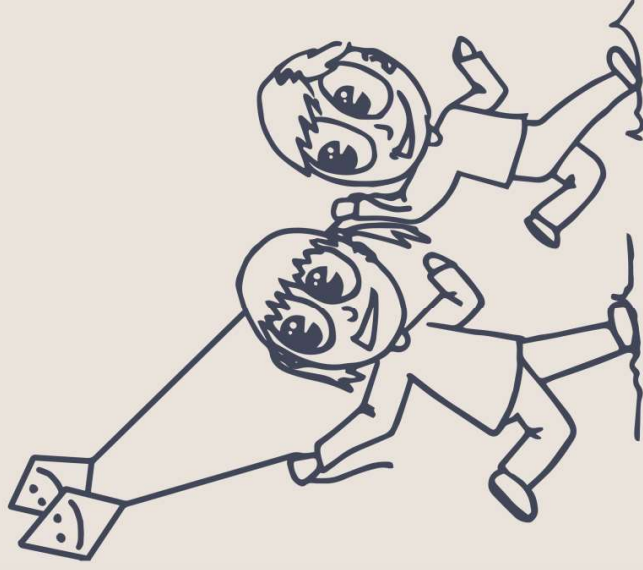

Indsatssteori: Praksisnær kompetenceudvikling

Punkt 2, Bilag 2: Bilag med status Dagtilbud for alle dec 2025 (1).pdf

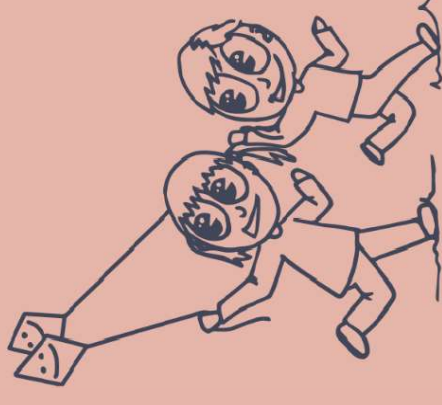
Hovedpointer i oplægget

1. Competenceudviklingen implementeres og justeres løbende med afsæt i dagtilbuddenes behov
2. Ledere og medarbejdere oplever generelt, at kompetenceudviklingen skaber værdi og giver dem et udbytte i arbejdet med at øge deltagelsesmulighederne hos børnene.
3. Der er en sammenhæng mellem kompetenceudviklingen, arbejdet med tilsyn, understøttelse fra PPR, og der ses indikationer på øgede deltagelsesmuligheder for børnene.
4. Forankringen af kompetenceudviklingen er vedvarende, afhænger af lokal tilpasning og foregår systematisk med ledelsesmæssig understøttelse.

1. Implementering og løbende tilpasning

- Planen for kompetenceudviklingen følges, og der arbejdes systematisk med indhold og processer.
- Kompetenceudviklingen justeres løbende med afsæt i dagtilbuddenes konkrete behov – fx:
 - Kobling til lokale sprogindsatser i vest
 - Udvidelse af rammer ved lederskifte
- Vi omsætter aktivt anbefalinger fra advisory board, fx i arbejdet med:
 - Tegn ved børnene
 - En opmærksomhed på løbende introduktion til nye ledere og medarbejdere.

2. Dokumenteret og oplevet værdi og udbytte hos ledere og medarbejdere

- Surveys viser det samme som ved sidste status:
At dagtilbuddene arbejder med kompetenceudviklingen og oplever, at den skaber værdi i arbejdet med at øge børns deltagelsesmuligheder.
 - Pædagogiske ledere anvender indhold og metoder fra kompetenceudviklingen i praksis – også efter perioden med kompetenceudvikling
 - Mange medarbejdere oplever, at kompetenceudviklingen styrker deres evne til at øge deltagelsesmuligheder for alle børn.
 - Resultaterne bygger på et repræsentativt udsnit af besvarelser fra ledere og medarbejdere, men ikke fra alle.

Respons fra pædagogiske ledere og medarbejdere i surveys

Pædagogisk lederperspektiv

- 1.workshop (n 180)
- 2.workshop (n 168)
- 3.workshop (n 167)
- 8 måneder efter opstart (n 132)
- 12 måneder efter opstart (n 167)
-

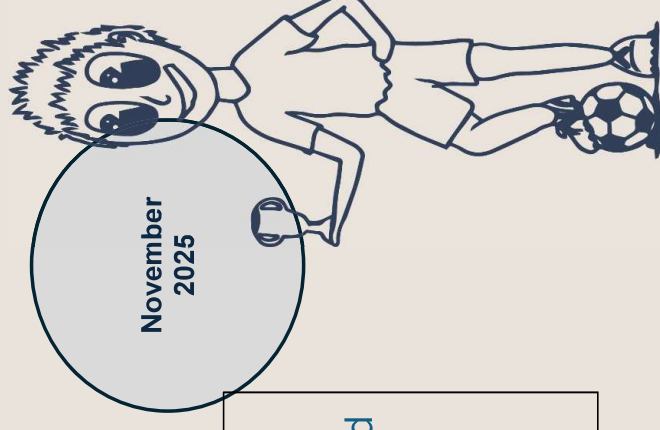

Medarbejderperspektiv

- 8 måneder efter opstart (n 1011)
- 12 måneder efter opstart
Udbytte af kompetenceudviklingen (414)

Besvarelsesprocenten er generelt høj for ledere og medarbejdere.

- 2/3 af lederne har svaret efter 3.workshop (med undtagelse af lederne fra 1 dagtilbud)
- Mellem 1/3 og 2/3 af medarbejderne har svaret 8 måneder efter opstart (også med undtagelse af 1 dagtilbud)

De første trin på vejen: Lykkes vi via kompetenceudviklingen med at klæde lederne på til opgaven?

Aktiviteter

Trin på vejen

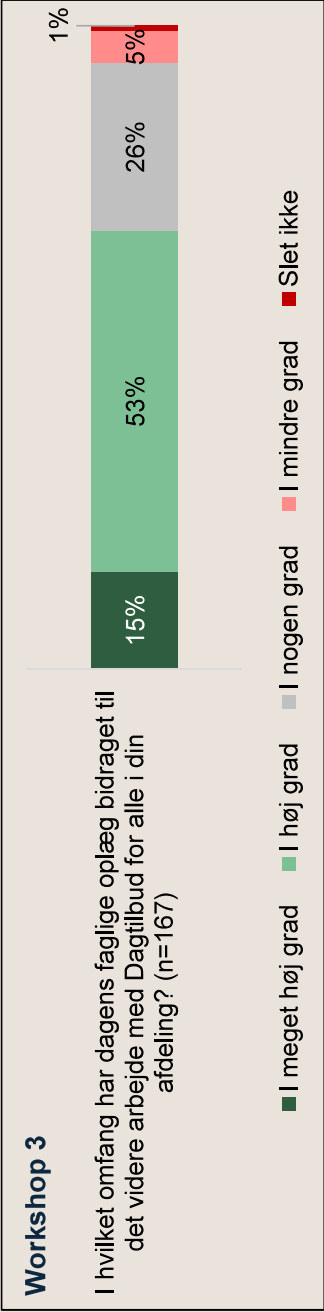
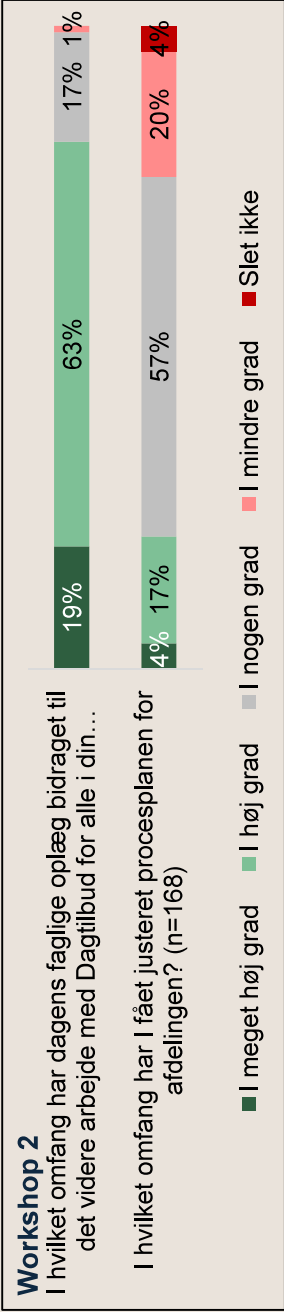
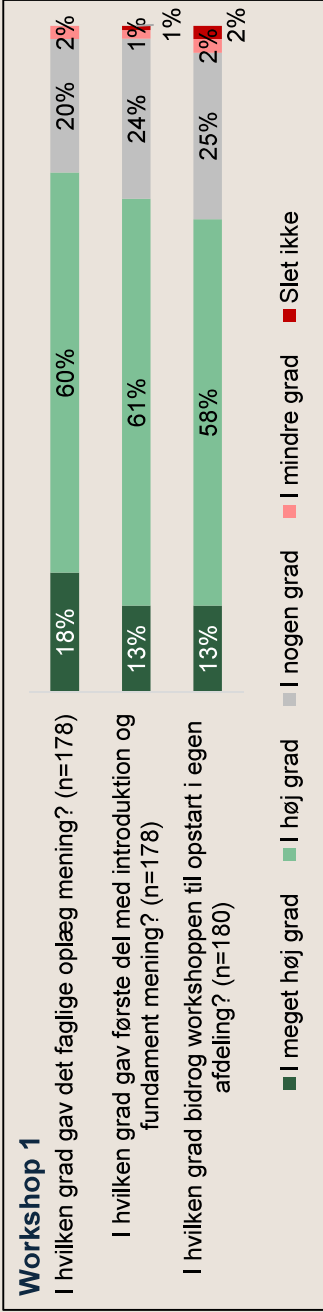
De pædagogiske ledere identificerer pejlemærker for arbejdet med alle børns deltagelsesmuligheder i dagtilbuddene med afsæt i data fra praksis

Praksisnær kompetenceudvikling for ledere og ressourcepersoner

Lederne får viden om arbejdet med specialpædagogiske principper i almen praksis

Lederne får viden om processer, der kan understøtte praksisnær kompetenceudvikling blandt alle medarbejdere

Indikatorer (uddrag)

Samlet vurdering af udbytte

3,8

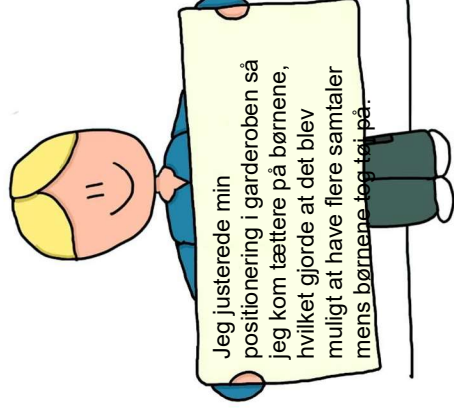
3,8

3,7

Oplevet værdi af kompetenceudviklingen

- Skejby Vorrevang dagtilbud

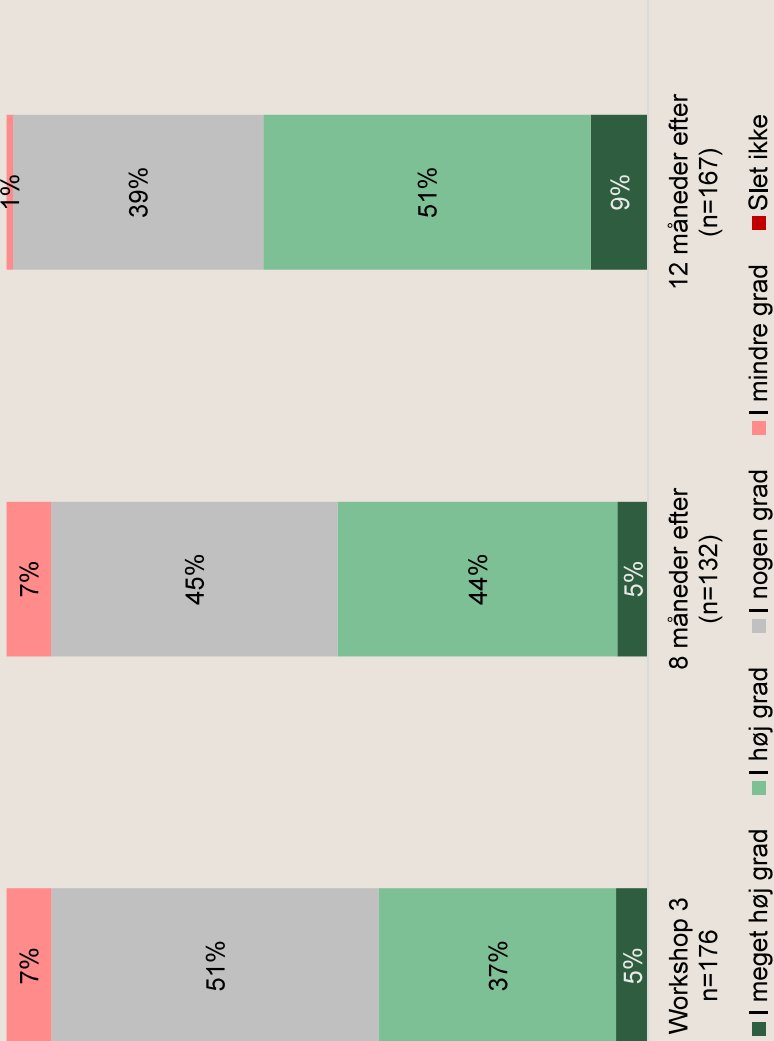
- Skejby Vorrevang er i gang med kompetenceudviklingen
- Medarbejderne arbejder systematisk med øvebaner i læringsmiljøet og indsamler tegn på børnenes udbytte af deres tiltag.
- Dagtilbudslederen har udtalt følgende om ledere og medarbejderes arbejde med øvebaner:
- *"Min oplevelse er, at det har givet rigtig meget mening for ledere og medarbejdere at kunne få øje på de små greb/handlinger, de gør i deres pædagogiske praksis og hvilken stor betydning det har for børnenes udvikling og læring".*

De pædagogiske ledere:

- Om forandringer i læringsmiljøerne og blandt børn

Ledere: I hvilket omfang ser I forandringer i praksis i læringsmiljøerne og blandt børnene, der relaterer sig til arbejdet med Dagtilbud for alle?

I løbet af det første år ser en stigende andel ledere forandringer i læringsmiljøerne og blandt børnene, der relaterer sig til Dagtilbud for alle.

"Måden vi taler om børnene har forandret sig en del. Samtidig er vi også blevet ret bevidste om, at små ændringer i gruppens struktur kan have en stor betydning for, at flere børn får bedre muligheder for at være en del af børnefællesskaberne"

(Udsagn fra pædagogisk leder)

Ledelse af kompetenceudviklingen

- Eks. Fra lederteamet i Solbjerg Mårslet dagtilbud I forbindelse med deres arbejde med forankring.

Styrker ifølge ledelsen

- Data fra medarbejdere stemmer overens med vores (ledelsens) fornemmelser om, at medarbejderne tager godt I mod kompetenceudviklingen.
- Det har været en lettelse for mange medarbejdere, at det ikke har været ny viden, men fokus på justeringer og ændring af praksis – altså ny praksis ud fra samme pædagogiske afsæt.
- Det har været godt med 'langsomhed' – at give tid, så flere kommer med,
- Der er en god sammenhæng med det kommende tilsynsrul.
- Oplæg/slides har været nemme at gå til – at omsætte i praksis i de lokale kontekster, og kan bruges af både uddannede og ikke uddannede.
- Temaet om organisering/positionering har virkelig givet mening.
- Vi er kommet et spadestik dybere i forhold til arbejdet med vores roller.
- Vi er blevet mere opmærksomme på, hvordan vi kan arbejde med børn i udsatte positioner

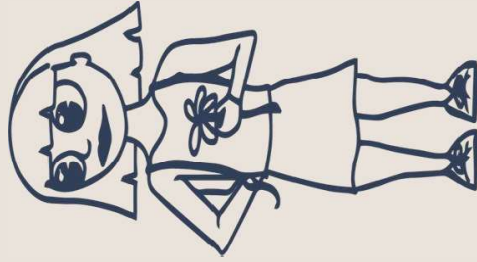
Eksempler på hvad ønsker ledelsen at fastholde:

- Jeg bliver opmærksom på vigtigheden af kontinuerligt at tale om det, der udfordrer, og hvordan vi kan arbejdet med det?
- Hele tiden se på den konkrete børnegruppe – hvad er det der bøvler lige nu – og hvad kalder det på fra medarbejderne?

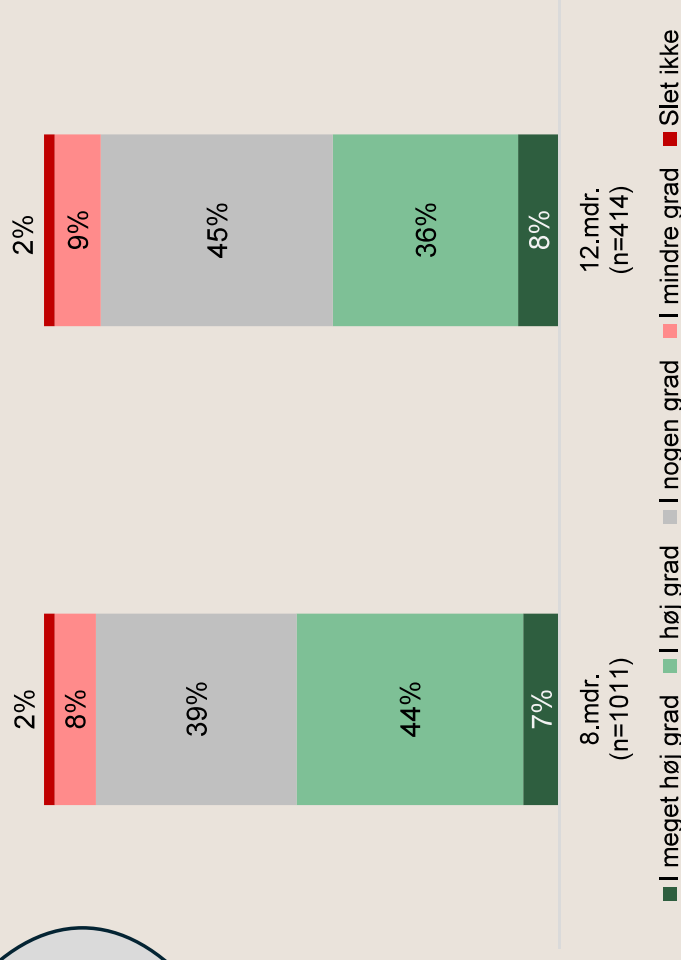

Mange medarbejdere oplever, at kompetenceudviklingen giver dem flere kompetencer

"Jeg er blevet mere opmærksom på, om legemiljøerne giver mening for børnene eller om de skal justeres, og jeg kigger mere på, hvad der går forud for barnets reaktion"
(udsagn fra medarbejder)

Ca. halvdelen af medarbejderne oplever at de i høj grad eller meget høj grad har fået flere kompetencer til at øge deltagelsesmulighederne for alle børn
(8 mdr.: 51%, 12 mdr.: 44%)

Respons fra medarbejdere

- Styrker og udfordringer i arbejdet med kompetenceudviklingen

Styrker

- Workshops har givet konkrete redskaber
- Der er kommet større fokus på indretning, struktur, positionering og organisering.
- Mange beskriver et fælles sprog, bedre teamsamarbejde og mere faglig sparring.
- Flere føler sig mere reflekssive i deres praksis og bedre til at forstå børns forskellige måder at deltage på.
- Kompetencerne har for mange været til stede i forvejen, men er blevet tydeliggjort eller forstærket.

Udfordringer

- Flere oplever, at de ikke har lært noget nyt, men blot fået genopfrisket kendt viden.
- Nogle oplever, at tidsmangel, normering, sygdom og travlhed gør implementering vanskelig.
- Ønske om mere specialiseret viden om ADHD, autisme, m.m.

3. Sammenhæng til tilsyn og kvalitetsopfølgning

- Der ses tydelige spor fra Dagtilbud for alle i dagtilbuddenes generelle arbejde med kvalitetsudvikling, ved observationer og drøftelser på tilsynsmøder.
- Der ses ikke en direkte sammenhæng mellem tilsynets kvalitetsvurderinger og deltagelse i Dagtilbud for alle.
- Der er en oplevelse af, at kompetenceudviklingen spiller sammen med øvrige elementer i kvalitetsopfølgning som tilsyn, læringssamtaler og samarbejdet med PPR samt bidrager til en helhedsorienteret indsats.
- Der ses et mindre fald i segregering til specialiserede tilbud ved skolestart – et muligt tegn på øgede deltagelsesmuligheder.

Kvalitetsmålinger i det uvildige tilsyn viser tegn på øgede deltagelsesmuligheder for børnene

- Kvalitetsvurderingerne i tilsynet i perioden 2025-2026 viser indikationer på en positiv udvikling fra vurderingerne i 2023-2024. Kvaliteten vurderes i gennemsnit bedre.
- Vurderinger ved observationer viser en positiv udvikling for de afdelinger, der har fået den laveste kvalitetsvurdering i 2023-2024. Den positive udvikling er størst i børnehaver.
 - Fremgangen peger på, at dagtilbuddene i højere grad justerer pædagogikken til børnegruppens behov.
- Fremgangen kan ikke sættes i direkte forbindelse med Dagtilbud for alle, men ses mere som tegn på en øget sammenhæng mellem forskellige tiltag og elementer i dagtilbuddenes arbejde med kvalitetsudviklingen.

Den observerede
kvalitet afspejler
børnenes
deltagelsesmuligheder

Øvebaner i pædagogisk praksis øger deltagelsesmuligheder hos børnene

- Eksempel fra Viby Rosenvang dagtilbud

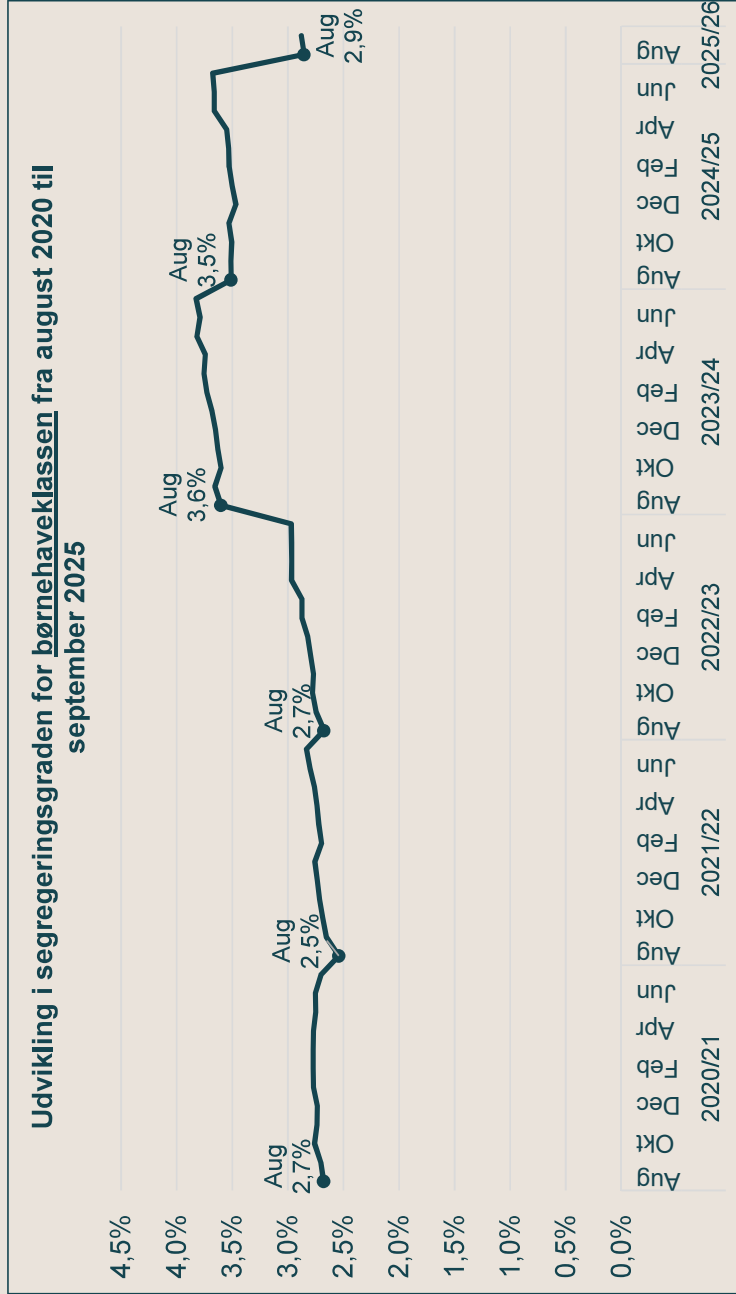

Hvad ser vi ved børnene?

- Læringsmiljøet har givet anledning til leg for et barn, der ellers ikke leger meget.
- Når de voksne overholder aftaler om positionering og roller, forplanter strukturen og trygheden sig i børnene.
- Tiltag med struktur og rammer rettet mod enkelte børn smitter positivt af på hele børnegruppen. Konkret barn får en helt anden og mere positiv position i børnegruppen.
- Konkrete børn fordyber sig i legezone og er en større del af fællesskabet
- Børnene får nye lege og uhensigtsmæssig adfærd daler

Begyndende tegn på, at segregeringsgraden falder i børnehaveklassen

- Ved dette skoleårs begyndelse (2025/26) falder segregeringsgraden i børnehaveklassen fra 3,5 pct. (129 børn) i august 2024 til 2,9 pct. (102 børn) i august 2025
- En tredjedel af dette fald kan forklares med, at en større andel af skolestarterne henvises til Nest- og PLUSklasser, mens de resterende to tredjedele kan forklares med, at flere starter i skole i en almenklasse.

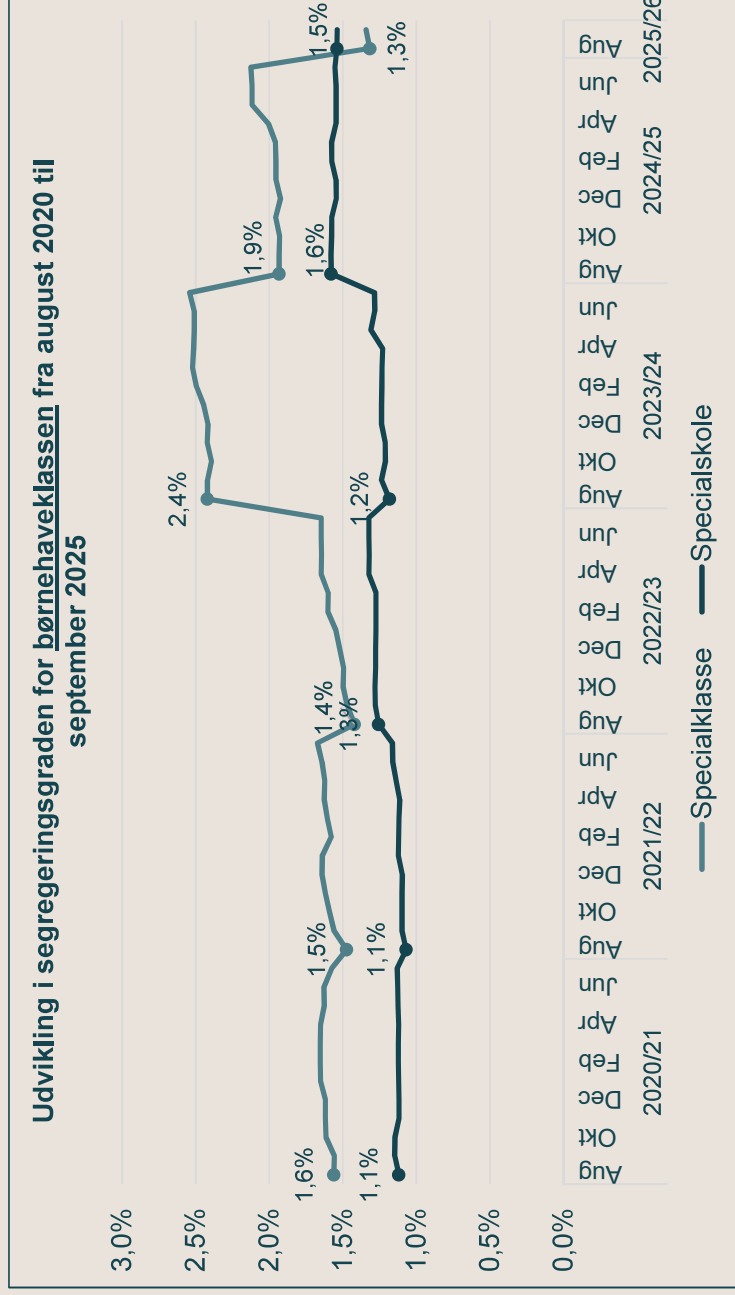

OM FIGUREN

Figuren viser udviklingen i andelen af elever med elevniveau 0 bosiddende i Aarhus Kommune, som er indskrevet i et segregeret specialundervisningstilbud, dvs. i en specialklasse eller på en specialskole. Bemærk, at der kun indgår børn, som er bosiddende i Aarhus, og dermed har skoledistrikt i Aarhus. Herviste elever i Nest- og PLUSklasser modtager almenundervisning og tæller derfor ikke som segregerede elever.

Udvikling i segregeringsgraden i børnehaveklassen fordelt på typer af specialundervisning

- Segregeringsgraden i børnehaveklassen falder mest for elever i specialklasser
- Andelen af elever i specialklasse i børnehaveklassen falder fra 1,9 pct. i august 2024 til 1,3 pct. i august 2025
- Fra august 2024 til august 2025 ser vi, at andelen af elever, som starter i børnehaveklasse på specialskoler falder med 0,1 procentpoint til 1,5 pct.

OM FIGUREN

Figuren viser udviklingen i andelen af elever med elevniveau 0 bosiddende i Aarhus Kommune, som er indskrevet i et segregeret specialundervisningstilbud, dvs. i en specialklasse eller på en specialskole. Bemærk, at der kun indgår børn, som er bosiddende i Aarhus, og dermed har skoledistrikt i Aarhus. Herviste elever i Nest- og PLUSklasser modtager almenundervisning og tæller derfor ikke som segregerede elever.

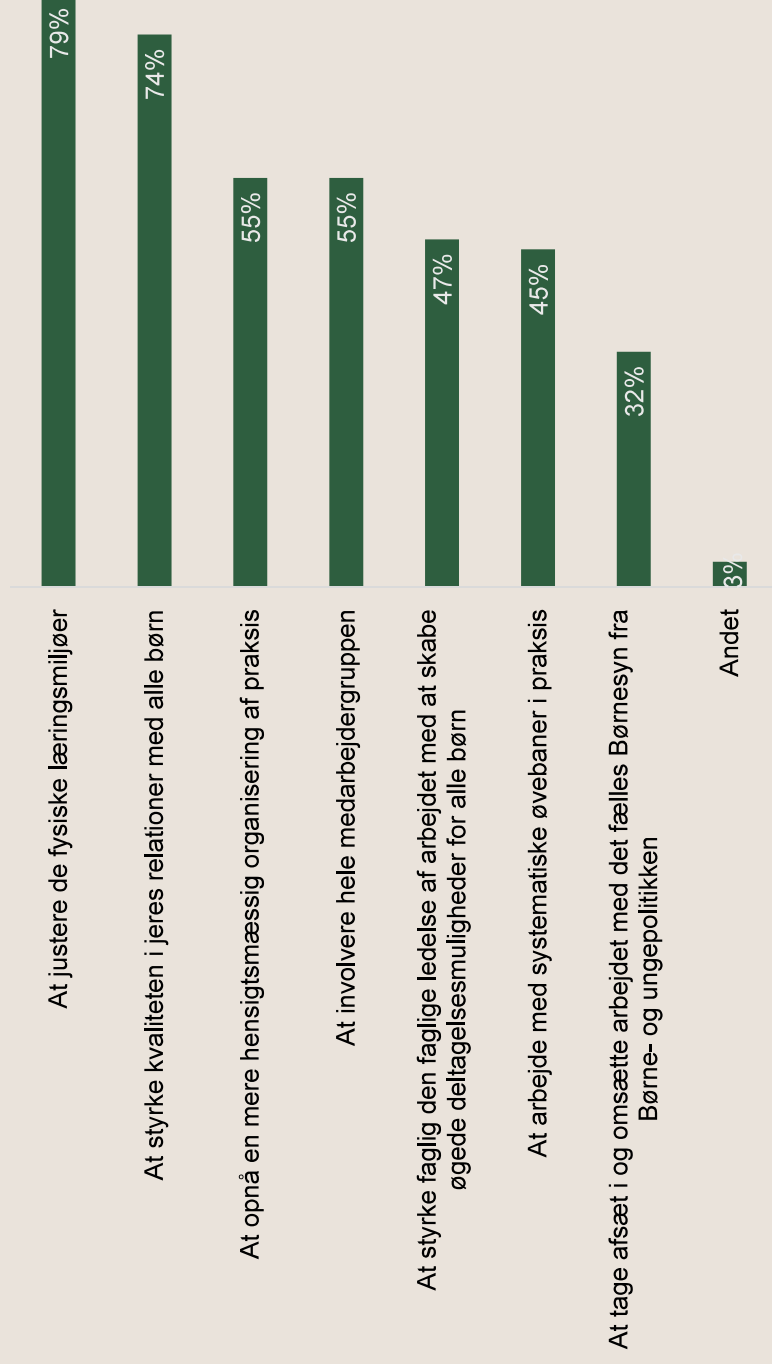
4. Forankring og udvikling på længere sigt

- Fra projekt til forankring

- Dagtilbuddene arbejder generelt videre med at forankre indhold og processer fra kompetenceudviklingen
- Arbejdet med forankringen understøtter dagtilbuddenes løbende kvalitetsudvikling, som foregår mere samstemt og koordineret end hidtil og bidrager til fælles kvalitetsforståelse, fagsprog og fokus på faglig ledelse, evalueringskultur og konkrete øvebaner i praksis.
- Forankringen tilpasses løbende og understøttes med midler fra omstillingsplanen og systematisk opfølgning i ledelseslinjen.

Pædagogiske ledere om forankring - 12 måneder efter opstart

Hvad er du og dine medarbejdere lykkedes særligt med, som kobler sig til Dagtilbud for alle?
(n=146)

Tegn hos børnene

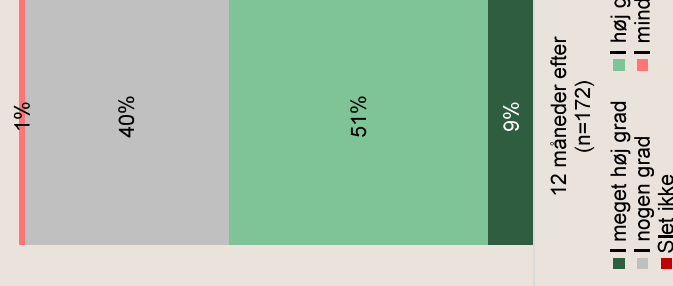
- 12 måneder efter opstart ifølge pædagogiske ledere

- Den løbende justering af læringsmiljø og praksis skaber synlige positive forandringer i børnegruppen.
- Flere børn deltager aktivt i leg og fællesskab – også børn i udsatte positioner.
- Mindre konflikter, mere leg, trivsel og samspil.
- Børnene får mulighed for at deltage med afsæt i deres forudsætninger i pædagogiske læringsmiljøer, som justeres efter deres behov.

Dagtilbud for alle

Ledere: I hvilket omfang ser I fortsat forandringer i praksis, der har øget deltagelsesmulighederne for alle børn?

Arbejdet med forankring

- Eksempel fra Viby Rosenvang dagtilbud

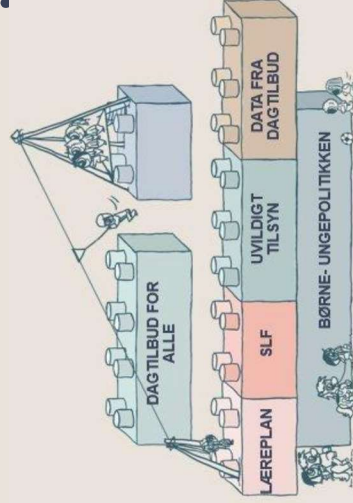

Opmærksomheder og prioriteringer fra opfølgningsmøde med fokus på forankring:

- Det fysiske læringsmiljø og organisering (workshop) har haft størst betydning – så hvad med relationer?
- Forsat fokus på organisering og justering.
- Prioritere tid til refleksion, planlægning og evaluering - fast dagsorden til teammøde understøttet af PL eller FF
- Koble materialet fra Dagtilbud for alle til tilsynsmaterialet.
- Dagtilbud for alle, forsat Bottom up projekt. Brug værktøjerne ind i personalets optagetheder.
- Få bragt ressourcerne endnu mere i spil.

Opmærksomhedspunkter ved forankring af Dagtilbud for alle

- Forankring af kompetenceudviklingen understøtter løbende og sammenhængende arbejde med kvalitetsudviklingen og bidrager til øgede deltagelsesmuligheder for børnene.
- Lederne oplever, det kan være vanskeligt at holde fast i elementer fra kompetenceudviklingen over tid med andre tiltag, nye ledere og medarbejdere.
- Udbyttet af arbejdet med Dagtilbud for alle er størst der, hvor især ledere, men også medarbejdere ser sammenhæng til og har integreret elementer fra Stærke Læringsfællesskaber i deres praksis og ser en tydelig sammenhæng til arbejdet med tilsyn og deres samarbejde med PPR.

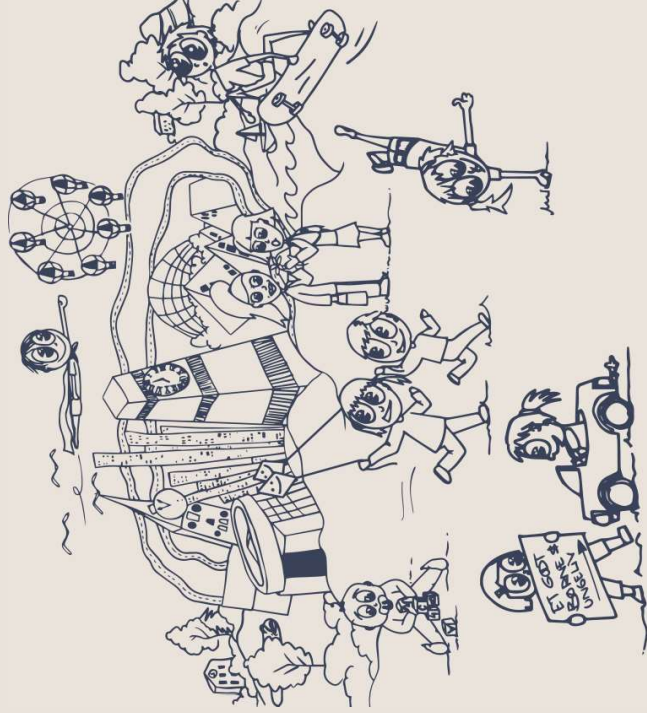

Konsulenterne, der er en del af kompetenceudviklingen og løbende understøtter dagbuddene, oplever, at indhold og processer fra kompetenceudviklingen bidrager til arbejdet med fælles kvalitetsforståelse og en sammenhængende og koordineret understøttelse.

- Der er en opmærksomhed på et behov for prioriteret vedvarende understøttelse og aktiviteter i de afdelinger, hvor kvaliteten er lavest.

Fremadrettet

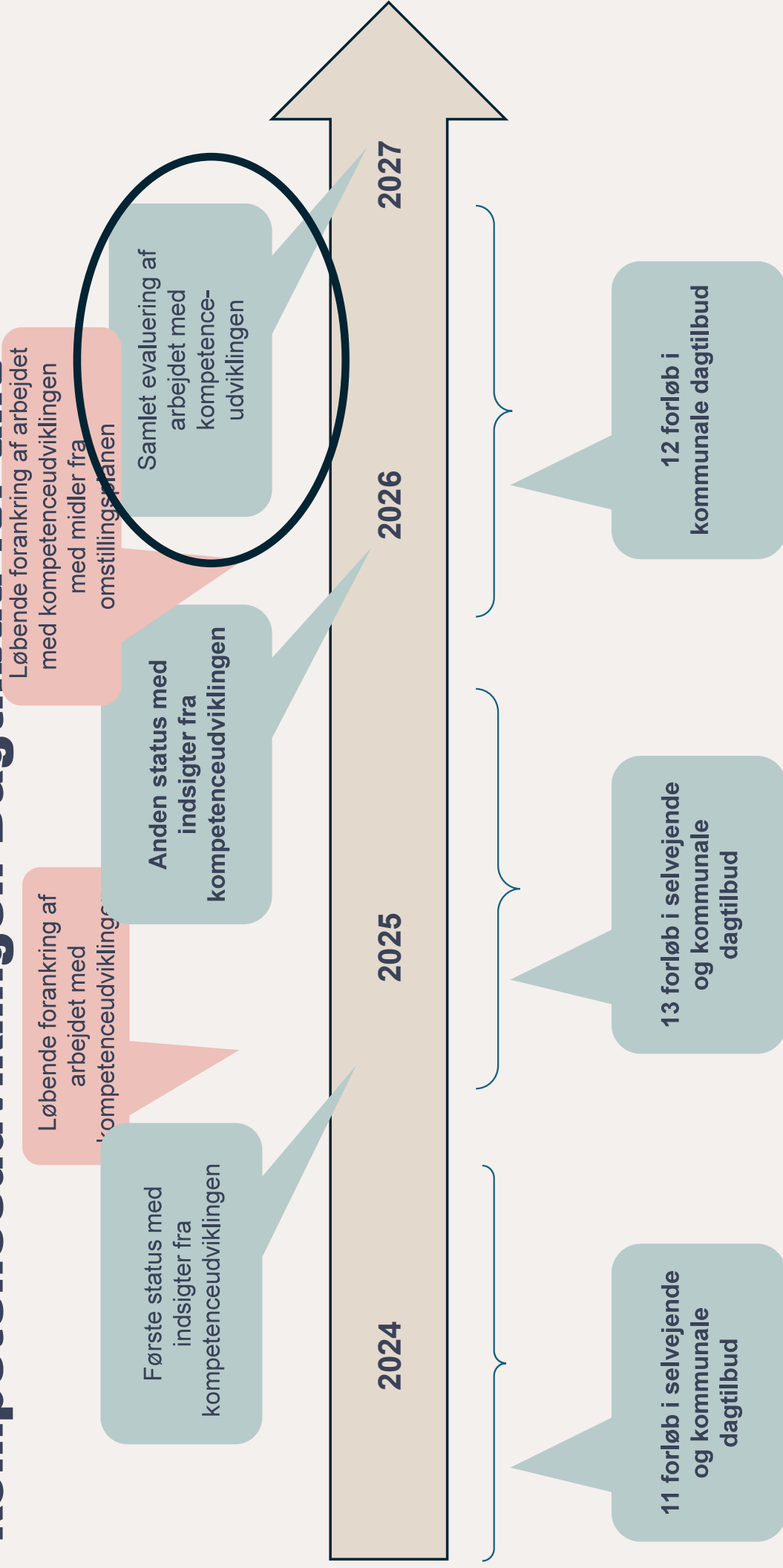
-Fra projekt til forankring af kontinuerlig praksisudvikling

1. Kompetenceudviklingen implementeres og justeres fortsat løbende med afsæt i dagtilbuddenes behov samt ledere og medarbejderes respons i de kommende forløb i 2026.
2. Der er fortsat fokus på at styrke en sammenhæng mellem kompetenceudviklingen, arbejdet med tilsyn, understøttelse fra PPR, og tegn hos børnene på øgede deltagelsesmuligheder samt mindsket segregering.
3. Forankringen af kompetenceudviklingen er vedvarende, og kontinuerlig praksisudvikling, der fortsat bør prioriteres og tilpasses lokalt samt understøttes systematisk med faglig ledelse.

Næste status: Samlet evaluering på kompetenceudviklingen Dagtilbud for alle

Punkt 2, Bilag 2: Bilag med status Dagtilbud for alle dec 2025 (1).pdf

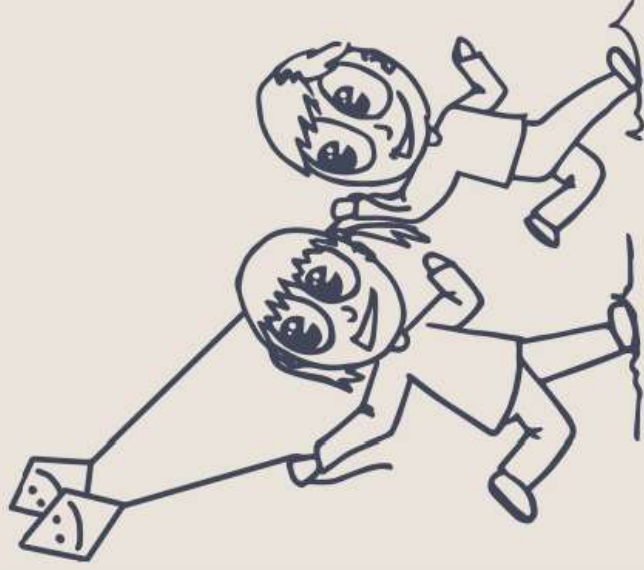
2. Status på arbejdet med praksisnær kompetenceudvikling i alle dagtilbud

December 2025

Erfaringsopsamling
efter 2 år med
kompetenceudviklingen

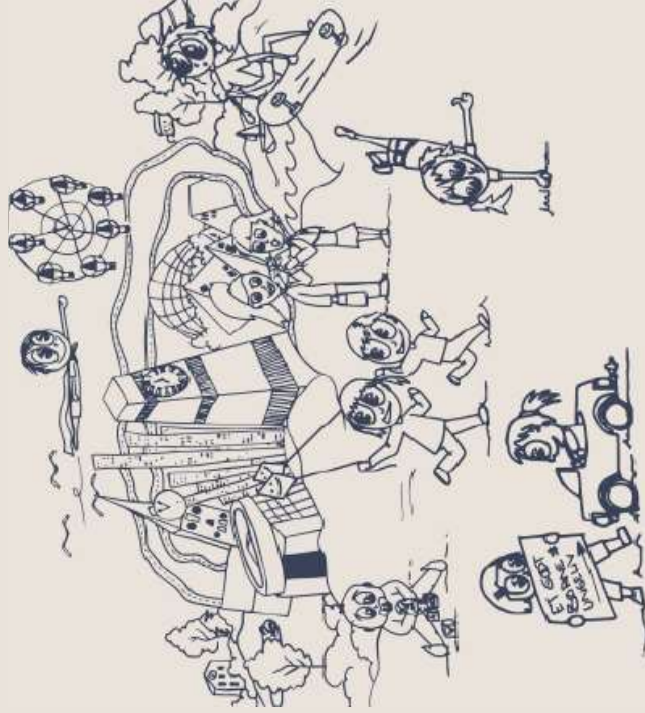
Hovedpointer i statusoplægget

1. Competenceudviklingen implementeres og justeres løbende med afsæt i dagtilbuddenes behov
2. Ledere og medarbejdere oplever generelt, at competenceudviklingen skaber værdi og giver dem et udbytte i arbejdet med at øge deltagelsesmulighederne hos børnene.
3. Der er en sammenhæng mellem competenceudviklingen, arbejdet med tilsyn, understøttelse fra PPR, og der ses indikationer på øgede deltagelsesmuligheder for børnene.
4. Forankringen af kompetenceudviklingen er vedvarende, afhænger af lokal tilpasning og foregår systematisk med ledelsesmæssig understøttelse.

Fremadrettet

-Fra projekt til forankring af kontinuerlig praksisudvikling

1. Kompetenceudviklingen implementeres og justeres fortsat løbende med afsæt i dagtilbuddenes behov samt ledere og medarbejderes respons i de kommende forløb i 2026.
2. Der er fortsat fokus på at styrke en sammenhæng mellem kompetenceudviklingen, arbejdet med tilsyn, understøttelse fra PPR, og tegn hos børnene på øgede deltagelsesmuligheder samt mindsket segregering.
3. Forankringen af kompetenceudviklingen er vedvarende, og kontinuerlig praksisudvikling, der fortsat bør prioriteres og tilpasses lokalt samt understøttes systematisk med faglig ledelse.

Næste status: Samlet evaluering på kompetenceudviklingen Dagtilbud for alle

Løbende forankring af arbejdet med kompetenceudviklingen

med midler fra omstillingsplanen

Samlet evaluering af arbejdet med kompetenceudviklingen

Anden status med indsigter fra kompetenceudviklingen

Løbende forankring af arbejdet med kompetenceudviklingen

Første status med indsigter fra kompetenceudviklingen

2024

2025

2026

2027

11 forløb i selvejende og kommunale dagtilbud

13 forløb i selvejende og kommunale dagtilbud

12 forløb i kommunale dagtilbud

Punkt 3: Eventuelt

Beslutning for Punkt 3: Eventuelt

Intet